

Mihaela Lampe

MIHAELA LAMPE, uslužbenka: -Ni mi bilo lahko, ko sem iskala prostor za moja otroka v vrtcih. Naposled sem ga dobila. Želela bi, da bi vsi otroci imeli zagotovljeno mesto v vrtcih, zato je prav, da jih bomo naprej gradili s samoprispevom. Tudi boljše domove za ostarele potrebujemo, takšne, da človeku ni nerodno, denimo če tja pošlje svoje starše. No, nič ni nepotrebno na spisku za gradnjo s samoprispevom, vendar ne moremo mimo dvoma, ki me črviči, namreč, ali bo potem dovolj denarja tudi za vzdrževanje vseh teh novih objektov. S tem imamo namreč že nekaj bledih izkušenj. Na to je treba misliti že ob načrtovanju in kajenju ob gradnji.

Ante Pangos

ANTE PANGOS, tajnik krajevne skupnosti: -Dokončno me je o potrebnosti samoprispeva prepričala razprava na zboru krajanov, ko smo vsi skupaj ponovno ugotovili, da obeti prvega in drugega samoprispeva niso bili prazne obljube, ampak smo zares dobili 100 prepotreb- nih objektov. S tem pa poveda vseh prvotnih obljub, če dodamo še poročila, ki je več kot potrebna, o uveljaviteljskem programu skrajna ni potrebno izbirati besed. Prva pa je, da tudi lutkovno gledališče dobi primeren prostor za svojo dejavnost, saj lutkarji nudijo malčkom prve osnove kulturnega življenja.

Martina Sedej

MARTINA SEDEJ, vodja vzgojnovarstvene enote: -Na rodiljskih sestankih smo se o programu samoprispeva veliko pogovarjali s starši tistih otrok, ki smo jih že zajeli v varstvo. Lahko rečem, da so vsi pokazali veliko razumevanja za tiste, ki tega samoprispeva še nimajo rešene in predvsem upajo v program. Mi v vrtcu dobro poznamo potrebe po otroškem varstvu, če dodamo še poročila, ki je več kot potrebna, o uveljaviteljskem programu skrajna ni potrebno izbirati besed. Prva pa je, da tudi lutkovno gledališče dobi primeren prostor za svojo dejavnost, saj lutkarji nudijo malčkom prve osnove kulturnega življenja.

Stanko Konda

STANKO KONDA, upokojenec: -Strinjamo se s programom samoprispeva III, ker bomo le na ta način lahko nadaljevali z gradnjo novih objektov, ki so nam nujno potrebni. Menim, da je program zelo dober ter da ga sprejemajo vsi Ljubljančani. Sem pa za namensko koriščenje sredstev po sprejetem programu. Smatram, da bomo z novim samoprispevom lahko obdržali še vnaprej tisto stopnjo našega družbenega standarda, ki smo jo že dosegli.

Tone Krušič

TONE KRUSIČ, komercialist: -Vsekakor podpiram odločitev za uvedbo samoprispeva III, kot eno od oblik dejanske pripadnosti občani. Sam sem že občutil problem pomanjkanja prostora v vzgojnovarstveni organizaciji, ki tare predvsem mlade družine. Smatram, da je nujno, da se povečajo zmogljivosti vzgojnovarstvenih ustanov, samoprispeva je pa ena od najustrežnejših oblik reševanja prostorskega problema, tudi v osnovnem šolstvu, kot poročila kaže.

ODLOČAMO IN PRISPEVAMO

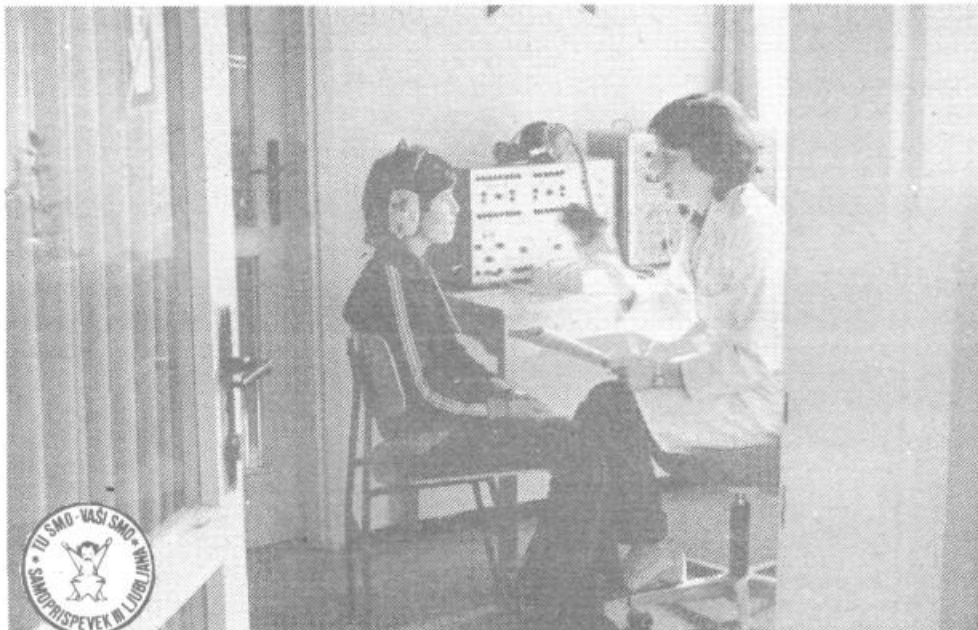
Javna razprava je obogatila program samoprispeva - zgradili bomo 36 novih objektov, za štiri pa bomo pripravili dokumentacijo

Že po prvem krogu javne razprave o razpisu referenduma za uvedbo samoprispeva III na območju ljubljanskih občin, lahko ugotovimo, da je bila v celoti podirita odločitev SZDL, ki je oblikovala predlog, na osnovi katerega bi zaradi zaostrenih pogojev gospodjarstva in investicijske politike delovni ljudje in občani Ljubljane sami združevali sredstva za izgradnjo objektov na področju družbenih dejavnosti.

Še ena štiri dni pred referenduma za uvedbo III, samoprispeva na območju mesta Ljubljane je upoštevanih več kot 90 % priporočila javno razpravo. To pomeni, da javna razprava ni bila samo vsebinsko bogata, ampak je tudi v celoti soblikovala predlog sklepa za razpis referenduma.

ŠE ENA ŠOLA, EN VRTEC IN ŠTIRI DOKUMENTACIJE

Na področju otroškega varstva so bile v okviru materialnih možnosti upoštewane in usklajene pripombe za povečanje vzgojno-varstvenih zmogljivosti tako, da je v program vključena priprava celotne dokumentacije za VVO Tomčevce, VVO Boris Zihel in VVO Gurcnje. Na podlagi predloga so se zmanjšali

KORAK IZ SVETA TIŠINE

Triinpolletnemu Mateju električni akustični amplitifikator znamke SUVAG pomeni edini zvočni stik s svetom. Zahvaljujoč sodobni tehniki in požrtvovalni mami Matildi Krizmanovi, ki ga skoraj vsako dopoldne pripelje iz Vzgojno varstvene zavoda Ciciban na individualne slušne in govorne vaje v Center za rehabilitacijo sluha in govora na Vojkovi ulici, Matej že govori prve besede.

Odločamo se za veliko dejanje

katerimkoli drugim delom tele-sa začuti tresljaje. »Ker pa živimo in delamo v Centru v veliki prostorski stiski, se letos z Matejem ne moreva več dobivati vsak petek kot lani,« pripoveduje tovarišica Marika. »Ta dan se zaradi prostorske stiske selim iz sobe v sobo in nikoli ne vem, če bo tale mali laboratorij prost ali ne. Menjavanje delovnega prostora za otroka seveda ni dobro. Novega okolja se ponavadi boji in noče sedelovati.«

Lani je Matej samo jokal in se smejal na glas, danes se že sporazumeva z vrstniki v vrtcu - je lahko še kaj lepšega?

V predšolsko vzgojo, osnovnošolsko in srednje usmerjeno izobraževanje je v Centru za rehabilitacijo sluha in govora vključenih 220 gluhonemih otrok. Poleg njih pa obiskuje zunanjo avdiologopedsko ambulanto še 60 otrok, ki so na predvovali ortopedagogi Bojana Auer, Jana Cepelnik, Rudi Podkršajek, Breda Božič, Marika Mihelčič in Marija Moskov, ki je tudi vodja avdiologopedskega oddelka. »Z uresničitvijo tretjega samoprispeva ljubljanskih občin bi v Centru za rehabilitacijo sluha in govora, ki ima širši ljubljanski pomen, urehili na 605 kvadratnih metrih nove površine sedem avdiologopedskih laboratorijev s tremi čakalnimi, pediatrično, avdiologopedsko in zobno ambulantno z dvema čakalnima in zobozdravstvenim laboratorijem, klubski prostor za skupni terapijo, knjižnico, prostor za arhiv in dva mala laboratorija za merjenje avdiograma. Za novi objekt, ki bi bil predvidoma zgrajen do leta 1983, bi združevala sredstva tudi mestne in republiške samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva, zdravstvene skupnosti ter republiška izobraževalna skupnost.«

Priti na volišče je naša dolžnost - glasovati po svoji presoji je naša pravica!

Samoprispevek za bogatejšo Ljubljano

svet skupščine občine imenoval komisijo, ki je pripravila vsebinsko zasnovo programa adaptacije in sanacije, ki je vključena v predloženi program samoprispeva III. Povedati je treba, da je v srednjeročnih planih občine Vič-Rudnik predvidena tudi ureditev vodovoda, ki je prav tako pogoj za normalno delovanje posameznih programov poročnišnice, ostali zdravstveni objekti. Varstveno delovni center, (t.j.) predvsem glede potrebne velikosti objektov. Sočasno je bila pripravljena tudi terminska dinamika dotoka sredstev, v katero so časovno vpeti posamezni objekti. Pri pokrivanju priliva sredstev in časovno dinamiko graditve objektov smo morali nekatere objekte časovno prilagoditi razpoložljivim sredstvom.

VARSTVENO DELOVNI CENTER

Dajmo duševno prizadetim možnosti za delo

Ob ravnanju duševno prizadetih otrok in odraslih oseb je dobilo pri nas šele v zadnjih dveh desetletjih večji razmah, potem ko smo uvedli razvrščanje otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Usposabljanje in obravnavanje laže duševno prizadetih otrok poteka v Ljubljani že vrsto let, medtem ko so bili otroci in odrasli z večjo stopnjo prizadetosti prepuščeni družini. Stalna prisotnost duševno prizadetega družino psihično in fizično močno obremenjuje,

prav tako tudi okolje, v katerem živi. »Tako v svetu kot pri nas, je družba na osnovi opravljenih študij spoznala, da je moč tako z otrokom kot z odraslim človekom s tako stopnjo prizadetosti marsikaj doseči, če ga pravočasno začnemo sistematično, vsestransko in strokovno obravnavati. Dognano je, da ga lahko pridužimo življenja v normalnem družbenem okolju, da ga lahko pridužimo opravljanju najenostavnejša dela na stopnji njegovih duševnih in delovnih zmogljivosti.« nam je hitela pripovedovati defektologinja Alenka Zupan, ko smo obiskali varstveno delovni center za duševno prizadete občane v Kržičevi ulici.

»V Ljubljani smo po letu 1960 začeli sistematično usposabljanje duševno prizadetih otrok v vzgojnem zavodu Janne Levca. Ko so tu otroci dosegli določeno usposobitev za življenje in delo, smo jih premeslili v delavnico pod posebnimi pogoji - varstveno delovni center. V center je sedaj vključenih v varstvo z zaposlovanjem 81 varovancev, ki delajo različne izdelke za več delovnih organizacij, in za opravljen delo prejema določeno nagrado. V center pa je že tretje leto ne moremo sprejeti novih varovancev, čeprav je že sedaj v delovnem usposabljanju približno 140 otrok, ki jih bodo v naslednjih desetih letih napotili v delavnice pod posebnimi pogoji. Računamo, da bi potrebovali 250 do 300 mest za dnevno varstvo z zaposlovanjem ter 180 mest za domsko varstvo, če bi hoteli pokriti potrebe v Ljubljani,« je preudarno povedala Alenka Zupan. Čeprav tako zvezna kot republiška ustava zagotavljata tem ljudem socialno varnost,

Za duševno prizadete otroke smo poskrbeli, ko pa odrastejo, mora zanje poskrbeti njihova družina

VIDA PETROVIČ

Andrej Vivod

jo zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih prenaša na ramena družine, ki ima duševno prizadetega člana. Družba, ki bi morala prevzeti celovito skrb za te ljudi, nudi materialno pomoč šele tedaj, ko je tudi družina socialno ogrožena. Da bi rešili to vprašanje, je center začel postopek za presojo uskaljenosti prej navedenega zakona z ustanovami.

Duševna prizadetost je trajno stanje in je ne smemo zamenjati z duševno bolnimi. Vzroki duševne prizadetosti so lahko že pred rojstvom otroka, lahko nastajajo kot posledica različnih obdobjih poškodb, kasnejših bolezenskih stanj in

njeročno obdobje predvideno intenzivnejše prostorsko reševanje in ustvarjanje možnosti zaposlovanja in domske namestitve teh ljudi. Lokacija je zagotovljena na zemljišču, ki ga je centru volila pokojna Antonija Hočevar ob Vodnikovi cesti 56, v Šiški. Zagotovljeno je sofinanciranje objekta in sklenjen samoupravni sporazum o prispevkih SIS. Približno tretjino celotne investicijske vrednosti naj bi prispevali občani s samoprispevom III, z novogradnjo pa bomo pridobili 120 mest za varstvo z zaposlovanjem in 60 mest za domsko varstvo. Vendar tudi s tem potrebe mesta še ne bodo pokrite,« je dodala Alenka Zupan.

Stane Bobnar

STANE BOBNAR, narodni heroj in španski borec: -Samoprispevek III kot obliko sredstev občanov za gradnjo objektov družbenega standarda je v bistvu velik dosežek vzajemne solidarnosti, osnovan in utrjen na svobodnih, ljudsko demokratičnih nabelih, ki so svoji obliki širijo prostor za hitrejšo uveljavljanje sistema samoupravljanja. Predvsem pa ima samoprispevek globoko človeško vrednost, saj zbrana sredstva v glavnem namenjena za varstvo, vzgojo in izobrazbo naših najmlajših. Ti pa so naša skrb in prihodnost naroda. Ne bi smeli biti ozkostrani, saj ni nič lepšega, kot so razigrani otroci, ki varno preživljajo ure, ko njihovi starši delajo.

JANEZ PAVČIČ, telesnokulturni delavec: -Vsem nam je jasno, da je samoprispevek v današnjem času edini način, da pridemo do prepotrebni objektov zlasti na področju šolstva, otroškega varstva in zdravstva. Nekateri so v razpravi o programu omenjali tudi športne objekte, ki naj bi jih uveljavili v programu, vendar menim, da take zahteve niso utemeljene. Vrhunski šport resda potrebuje določene objekte in druge pogoje za delo, za ljubiteljske rekreacije pa imamo dovolj idealno lego. Rekreacija ne sodi v pokrite prostore, saj imamo okrog Ljubljane čudovite terene, na katerih je že danes ob vsakem vremenu vse polna ljubiteljev zdrave rekreacije.

VERONIKA JANEŽIČ, namestnica poslovodje: -Vem, kaj smo zgradili s sredstvi prvega in drugega samoprispeva in sišala sem, kaj naj bi s sredstvi tretjega. Menim, da je vse to potrebno. Še najbolj pa je potrebna poročnišnica. Sama sem bila tam in vem, kakšne so razmere. Sicer za zdaj ne potrebujem varstva v vrtcu, ker mi triletno hčer pazi mati, toda v službi poskušam sodelavke, kakšne težave imajo, ko iščejo varstvo za drugega otroka, če jim je uspelo že prvega vključiti vanj. Mnenja sem pa, da bi morali biti vrtci odprti tudi popoldne, saj nas veliko ženski dela v popoldnih urah. Če zlasti v poklicih, kot je naš.

ANDREJ VIVOD, študent: -Čeprav do zaposlitve ne bom plačeval samoprispeva, sem za, in menim, da vse predvidene objekte tudi nujno potrebujemo. Morali pa bi graditi po načelu, s čim manj sredstev čim več zgraditi. To pa bi lahko uresničili z izdelavo tipičnih načrtov za šole in vrtce, ki bi jih bilo lahko z minimalnimi popravki tudi prilagati. S tem bi veliko prihranili.

ZDRAVKO FIČ, predsednik OK ZSMS: -Prepričan sem, da bodo objekti, zgrajeni z zbranimi denarjem samoprispeva III, zagotovili lepšo prihodnost našim otrokom. Zato smatram, da bomo predvsem mladi, teh pa je v Šiški približno 24.000, glasovali za uvedbo samoprispeva III. Je pa izgradnja objektov samoprispeva III z denarjem, ki ga bomo prispevali, v sedanjem težkem družbenoekonomskem položaju tudi nujno potrebna.

DOGOVORI

tribuna

NASA KOMUNA

SKUPNA OBTETA

ZBOR OBČANOV

Samoprispevek za bogatejšo Ljubljano

svet skupščine občine imenoval komisijo, ki je pripravila vsebinsko zasnovo programa adaptacije in sanacije, ki je vključena v predloženi program samoprispeva III. Povedati je treba, da je v srednjeročnih planih občine Vič-Rudnik predvidena tudi ureditev vodovoda, ki je prav tako pogoj za normalno delovanje posameznih programov poročnišnice, ostali zdravstveni objekti. Varstveno delovni center, (t.j.) predvsem glede potrebne velikosti objektov. Sočasno je bila pripravljena tudi terminska dinamika dotoka sredstev, v katero so časovno vpeti posamezni objekti. Pri pokrivanju priliva sredstev in časovno dinamiko graditve objektov smo morali nekatere objekte časovno prilagoditi razpoložljivim sredstvom.

SMO HUMANA DRUŽBA

KOLIKO BOMO ZBRALI

SKUPAJ: 36 OBJEKTOV IN 4 DOKUMENTACIJE

CENZUS BO 8000 DINARJEV

Z ozirom na pripombe občanov glede prenizko postavljenega cenusa je bil sprejet predlog, da samoprispeva ne bodo plačevali delovni ljudje in občani, katerih čisti osebni dohodek ali pokojnine ne presegajo 8000 din mesečno (prej 7000) oziroma, če dohodek na družinskega člana ne presegajo 4000 (prej 3500) din mesečno, kar se vsako leto uskladi z rasto osebnih dohodkov v Ljubljani. Plačevanja samoprispeva so oproščeni tudi kmetje, katerim kmetije so uvrščene v četrto davčno kategorijo in so tudi oproščeni plačevanja davka od zemlje in, in kot je bilo zapisano že v osnutku predloga, delovni ljudje in občani, ki imajo osebna dohodka iz kmetijske dejavnosti, vendar njihov letni katastrski dohodek negodnih zemljišč ne presegajo 11.500.000 din na gospodarstvo.

Z ozirom na povšanje cenusa se bo s sredstvi samoprispeva III zbralo približno 75.500.000 din manj, kot je bilo prvotno predvideno, vendar pa se zaradi racionalizacije in ponovne ocene potrebne velikosti posameznih objektov končna investicijska vrednost (skladno s tem bodo tudi SIS prispevale manj, kot je bilo prvotno predvideno) zmanjšala za 139.600.000 din.

Zvišanjem cenusa bodo plačevanja samoprispeva oproščeni vsi tisti, ki so tega dejansko upravičeni. Ker je samoprispevek solidarnostni vir zbiranja sredstev in zaradi povšanja cenusa ni potrebno in možno uvajati diferencirane stopnje.

V javni razpravi je bilo izraženo vprašanje, zakaj časovno pripravljene delavci ne plačujejo samoprispeva. Takšna je zakonska opredelitev, ki pa ne zapira možnosti, da tudi začasno prijavljeni (predvsem tisti, ki žive v Ljubljani že dalj časa), ne bi prispevali prostovoljno in z osebnimi izjavljenimi sredstvi v sklad samoprispeva. O takih možnostih bo potrebno razmisлити ob sprejemanju odloka o uvedbi samoprispeva III v Ljubljani.